

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 109

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Marți, 12 februarie 2008

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
90.	— Hotărâre pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public	2–11
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
210.	— Ordin al ministrului economiei și finanțelor privind aprobarea Listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele referitoare la rețele de transport din cadrul operațiunii 4.1.b „Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție” a axei prioritare „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” a Programului operațional sectorial pentru creșterea competitivității economice	12–13
	ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE	
87.	— Ordin privind modificarea și completarea anexei la Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind rambursarea și recuperarea cheltuielilor reprezentând asistența medicală acordată în baza documentelor internaționale cu prevederi în domeniul sănătății la care România este parte	13–16

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 11 alin. (2) lit. q) din Legea energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — (1) Proiectarea lucrărilor pentru racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public se realizează de către persoane autorizate sau atestate potrivit legii.

(2) Executarea lucrărilor de racordare se realizează de către sau sub supravegherea electricienilor autorizați potrivit legii.

(3) Verificarea activităților prevăzute la alin. (1) și (2) se face de către persoane autorizate sau atestate potrivit legii.

Art. 3. — Tarifele de emiteră a avizelor tehnice de racordare și tarifele de racordare practicate de operatorii economici se aprobă de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei.

Art. 4. — (1) Prezenta hotărâre intră în vigoare la 4 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 867/2003 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 4 august 2003.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Șeful Cancelariei Primului-Ministru,
Marian Marius Dorin
p. Președintele Autorității Naționale de Reglementare în
Domeniul Energiei,
Nicolae Opreș
p. Ministrul internelor și reformei administrative,
Paul Victor Dobre,
secretar de stat
Ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și locuințelor,
László Borbély
Ministrul economiei și finanțelor,
Varujan Vosganian

București, 23 ianuarie 2008.
Nr. 90.

ANEXĂ

REGULAMENT

privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prin prezentul regulament privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public, denumit în continuare *regulament*, se stabilesc etapele și procedurile necesare pentru racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public pentru transportul și distribuția energiei electrice.

Art. 2. — Prezentul regulament se aplică raporturilor dintre operatorii de rețele sau alți deținători de rețele electrice de interes public și:

a) utilizatorii care solicită racordarea la rețeaua electrică a unui loc de producere sau de consum nou;

b) utilizatorii care solicită modificarea instalației prin care este racordat la rețea un loc de producere sau de consum existent;

c) utilizatorii la ale căror locuri de producere sau consum existente se modifică elementele tehnice energetice ori administrative, caracteristice acestora.

Art. 3. — În sensul prezentului regulament, termenii și noțiunile utilizate au semnificațiile prevăzute în anexa nr. 1.

CAPITOLUL II

Solicitarea racordării la rețelele electrice

Art. 4. — (1) Operatorul de rețea aprobă racordarea la rețeaua electrică prin emiteră avizului tehnic de racordare la cererea persoanei interesate, în oricare dintre următoarele situații:

a) apariția unui loc de producere sau de consum nou, definitiv ori temporar;

b) separarea instalațiilor unui utilizator de instalațiile altui utilizator, în vederea racordării directe a acestora la rețeaua electrică a operatorului de rețea.

(2) Se solicită operatorului de rețea actualizarea avizului tehnic de racordare prin care s-a aprobat racordarea unui loc de producere sau de consum și, după caz, înlocuirea sau

modificarea instalației de racordare în oricare dintre următoarele situații:

a) dezvoltarea din punct de vedere tehnic și energetic a activității unui utilizator la un loc de producere sau de consum existent, care necesită depășirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare;

b) modificarea unor elemente de natură tehnică sau administrativă ale unui loc de producere sau de consum existent față de situația pentru care a fost emis avizul tehnic de racordare, fără depășirea puterii aprobate prin acesta;

c) modificarea instalației de racordare realizată pentru un loc de producere sau de consum existent, fără creșterea puterii aprobate, pentru rezolvarea unor solicitări ale utilizatorului.

Art. 5. — (1) Se consideră dezvoltare din punct de vedere tehnic și energetic a activității unui utilizator la un loc de producere sau de consum existent, necesitând un spor de putere, oricare dintre următoarele situații:

a) dezvoltarea activității unui producător prin montarea de generatoare noi, înlocuirea unor generatoare existente cu altele având putere instalată mai mare sau creșterea puterii instalate a generatoarelor existente;

b) dezvoltarea activității unui consumator, respectiv creșterea puterii solicitate din rețeaua electrică față de puterea aprobată pentru locul de consum respectiv, determinată de extinderea activității proprii, dotarea suplimentară etc. sau de racordarea, în condițiile legii, a unui utilizator la rețelele proprii;

c) dezvoltarea unui operator de distribuție existent sau a altui deținător de rețea electrică de interes public.

(2) Se consideră modificare a unor elemente de natură tehnică în instalația de utilizare, fără depășirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare pentru acel loc de producere sau de consum, oricare dintre următoarele situații:

a) modificarea naturii, structurii și/sau a caracteristicilor generatoarelor;

b) racordarea de către un utilizator la rețeaua proprie, în condițiile legii, a unui alt utilizator;

c) reducerea puterii absorbite de un consumator în urma separării unui alt consumator racordat inițial la instalația sa.

(3) Se consideră modificare a unor elemente de natură administrativă, fără depășirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare pentru acel loc de producere sau de consum și fără modificarea unor elemente de natură tehnică, oricare dintre următoarele situații:

a) schimbarea denumirii unui utilizator sau a datelor de identificare a locului de producere sau de consum din motive administrative;

b) schimbarea titularului locului de producere sau de consum prin preluarea obiectivului de la locul de producere sau de consum respectiv prin cumpărare, moștenire etc.

(4) Modificarea instalației de racordare, fără modificarea puterii aprobate pentru un loc de producere sau de consum existent, se poate produce atunci când se solicită:

a) modificarea punctului de delimitare a instalațiilor;

b) modificarea punctului de măsurare;

c) creșterea gradului de continuitate a alimentării asigurat de instalația de racordare;

d) condiții privind alimentarea cu energie electrică ce impun modificarea sau înlocuirea unor elemente din instalația de racordare cu altele având alte caracteristici tehnice sau montarea de elemente noi.

Art. 6. — (1) Cererile de racordare a unor locuri de producere sau de consum cu puteri mai mari de 50 MVA se adresează de către solicitanți operatorului de transport.

(2) Cererile de racordare a unor locuri de producere sau de consum cu puteri de până la 50 MVA inclusiv, în funcție de amplasarea acestora, se adresează de către solicitanți, după caz:

a) operatorului de distribuție care deține contract de concesiune a serviciului public privind distribuția energiei electrice în zona respectivă;

b) altor persoane care dețin o rețea electrică de interes public sau care era existentă la data intrării în vigoare a Legii energiei electrice nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Cererea de actualizare a avizului tehnic de racordare se adresează operatorului de rețea la care este racordat solicitantul.

CAPITOLUL III

Etapele procesului de racordare la rețelele electrice

Art. 7. — Pentru realizarea racordării unui utilizator la rețeaua electrică de interes public se parcurg, după caz, următoarele etape:

a) etapa preliminară de documentare și informare a viitorului utilizator;

b) depunerea de către viitorul utilizator a cererii de racordare și a documentației aferente pentru obținerea avizului tehnic de racordare;

c) emiterea de către operatorul de rețea a avizului tehnic de racordare, ca ofertă de racordare;

d) încheierea contractului de racordare între operatorul de rețea și utilizator;

e) încheierea contractului de execuție între operatorul de rețea și un executant și realizarea instalației de racordare la rețeaua electrică; punerea în funcțiune a instalației de racordare;

f) punerea sub tensiune a instalației de utilizare.

SECȚIUNEA 1

Etapa preliminară de documentare și informare a viitorului utilizator

Art. 8. — (1) Utilizatorul poate solicita operatorului de rețea informații privind condițiile și posibilitățile de realizare a racordării la rețea a unui loc de producere sau de consum, prezentând datele caracteristice ale acestuia.

(2) La solicitarea prevăzută la alin.(1), operatorul de rețea oferă solicitanților informații generale privind:

a) necesitatea obținerii unui aviz de amplasament sau a elaborării unui studiu de soluție, dacă este cazul; în această situație se indică procedurile care se aplică, etapele care se parcurg, documentația și datele necesare;

b) posibilitățile de racordare la rețeaua proprie a instalațiilor aferente locului de producere sau de consum;

c) etapele procesului de racordare la rețea și durata estimată a fiecăreia dintre acestea, corelat cu specificul și datele energetice ale locului de producere sau de consum;

d) acțiunile pe care trebuie să le întreprindă utilizatorul, respectiv operatorul de rețea, și documentele aferente necesare, specifice fiecărei etape a procesului de racordare;

e) tarifele în vigoare practicate de operatorul de rețea pentru emiterea avizelor tehnice de racordare, respectiv tarifele de racordare și temeiul legal al acestora.

(3) Informațiile prevăzute la alin. (2) se transmit solicitantului în scris, gratuit, în termen de cel mult 15 zile calendaristice de la înregistrarea cererii scrise a acestuia.

SECȚIUNEA a 2-a

Depunerea cererii de racordare și a documentației pentru obținerea avizului tehnic de racordare

Art. 9. — (1) Cererea de racordare sau de actualizare a avizului tehnic de racordare se face pentru fiecare loc de producere sau de consum, indiferent de perioada solicitată și de mărimea puterii produse sau absorbite, potrivit situațiilor prevăzute la art. 4 și 5.

(2) Utilizatorii rețelelor electrice au obligația solicitării avizului tehnic de racordare sau a actualizării acestuia, după caz, înainte

de a începe executarea instalației de utilizare care urmează să fie racordată la rețeaua electrică, respectiv modificarea celei existente.

(3) În cazul modificării unor elemente de natură administrativă, conform prevederilor art. 5 alin. (3), solicitarea actualizării avizului tehnic de racordare se face în termen de maximum 6 luni de la data producerii modificării. În acest interval de timp avizul tehnic de racordare emis pentru locul de producere/consum respectiv își menține valabilitatea.

(4) Operatorii de distribuție care sunt concesionari ai serviciului public de distribuție a energiei electrice solicită operatorului de transport și de sistem actualizarea avizului tehnic de racordare, în cazurile în care:

a) creșterea puterii absorbite conduce fie la depășirea puterii aprobate, necesitând mărirea capacității stațiilor de transformare ale operatorului de transport și de sistem, fie la realizarea sau amplificarea unei stații de transformare de 110/MT kV, racordată, într-o stație de transformare aparținând operatorului de transport și de sistem;

b) se re tehnologizează linii de 110 kV și/sau stații de transformare de 110 kV/MT kV, care au cel puțin un punct de racordare în instalațiile aparținând operatorului de transport și de sistem;

c) este necesară realizarea unor linii electrice de distribuție noi, racordate în stațiile operatorului de transport și de sistem.

Art. 10. — (1) Pentru obținerea avizului tehnic de racordare și a racordării la rețeaua electrică, solicitantul se adresează operatorului de rețea, potrivit art. 6, după cum urmează:

- a) direct;
- b) prin împuternicit legal;
- c) prin proiectant de specialitate;
- d) prin furnizor.

(2) Cererea și documentația anexată acesteia se depun direct sau se trimit prin poștă la centrele teritoriale de relații cu clienții organizate de operatorul de rețea.

Art. 11. — Cererea de racordare cuprinde cel puțin următoarele informații:

a) datele de identificare a locului de producere sau de consum, a utilizatorului și, dacă este cazul, a împuternicitului legal, a proiectantului de specialitate sau a furnizorului;

b) tipul instalațiilor de la locul de producere sau de consum, pentru care se solicită racordarea: generatoare, instalații de distribuție, instalații consumatoare etc.;

c) data estimată solicitată pentru punerea sub tensiune a instalației de utilizare de la locul de producere sau de consum, puterea prevăzută a fi evacuată sau consumată și evoluția acesteia;

d) eventuale indicații privind grupul de măsurare a energiei electrice sau informații pentru stabilirea acestuia;

e) declarația pe propria răspundere a solicitantului referitoare la autenticitatea datelor și la conformitatea cu originalul a documentelor prezentate în copie, anexate cererii;

f) lista documentelor care compun documentația anexată cererii, conform art. 12.

Art. 12. — (1) Pentru un loc de producere sau de consum nou, documentația anexată cererii de racordare are o structură ce depinde de categoria de utilizator din care face parte solicitantul. În funcție de categoria de utilizator, documentația va cuprinde, după caz:

a) avizul de amplasament în copie, dacă acesta este necesar conform reglementărilor, pentru obiectivul sau instalația ce se realizează pe locul de producere sau de consum respectiv;

b) studiul de soluție pentru racordarea la rețeaua electrică, dacă a fost elaborat;

c) datele tehnice și energetice caracteristice locului de producere sau de consum al utilizatorului, conform reglementărilor în vigoare la data depunerii cererii de racordare, aprobate de autoritatea competentă;

d) certificatul de urbanism în termen de valabilitate, în copie;

e) planul de situație la scară, cu amplasarea în zonă a locului de producere/consum, vizat de emitentul certificatului de urbanism, ca anexă la acesta, pentru construcțiile noi sau pentru construcțiile existente care se modifică, în copie. Pentru construcțiile existente care nu se modifică este suficientă schița de amplasament, cu coordonate din care să rezulte precis poziția locului de producere/consum;

f) copia certificatului de înregistrare la registrul comerțului sau a altor autorizații legale de funcționare emise de autoritățile competente;

g) actul de proprietate sau orice alt înscris care atestă dreptul de folosință asupra terenului, incintei ori clădirii în care se constituie locul de producere sau de consum pentru care se solicită racordarea, în copie. În cazul spațiilor închiriate, este necesar și acordul notarial al proprietarului pentru executarea de lucrări în instalațiile electrice;

h) autorizația de construire a obiectivului, în termen de valabilitate, în copie, în situația în care se solicită racordarea unei organizări de șantier pentru realizarea acestuia.

(2) Pentru un loc de producere sau de consum existent, documentația anexată cererii de actualizare a avizului tehnic de racordare cuprinde ultimul aviz tehnic de racordare obținut anterior, la care se adaugă, după caz:

a) documentele menționate la alin. (1), în situațiile prevăzute la art. 5 alin. (1);

b) descrierea modificărilor de natură tehnică față de situația anterioară, în cazurile prevăzute la art. 5 alin. (2);

c) în copie, actele doveditoare ale încadrării în una dintre cele două situații prevăzute la art. 5 alin. (3);

d) expunerea problemei a cărei rezolvare impune modificarea instalației de racordare și documente care să susțină această cerere, în situațiile prevăzute la art. 5 alin. (4).

(3) În documentație se specifică, după caz, cerințele privind continuitatea alimentării în punctul de delimitare, pentru a fi avute în vedere la stabilirea soluției de racordare la rețeaua electrică.

Art. 13. — Cererea de racordare va fi în mod obligatoriu semnată și de utilizator sau de împuternicitul legal al utilizatorului, dacă aceasta a fost întocmită de către un proiectant de specialitate sau de către un furnizor.

Art. 14. — (1) Soluția de racordare se stabilește de către operatorul de rețea prin fișă de soluție sau studiu de soluție, după caz, în conformitate cu prevederile reglementărilor emise de autoritățile competente.

(2) Cheltuielile legate de elaborarea fișei de soluție sunt incluse în tariful de emisie a avizului tehnic de racordare.

(3) Studiul de soluție se elaborează de către operatorul de rețea și se plătește de solicitant. Costurile pentru realizarea studiului de soluție se stabilesc de operatorul de rețea pe bază de deviz, respectându-se principiile liberei concurențe.

(4) Termenul de elaborare a unui studiu de soluție, de la data depunerii datelor complete, este de maximum 3 luni pentru racordarea locului de producere/consum la o rețea cu tensiunea de 110 kV sau mai mare, respectiv de maximum o lună pentru racordarea la o rețea de medie sau de joasă tensiune.

(5) Utilizatorul trebuie să opteze pentru una dintre variantele de soluție stabilite în studiu și să își exprime opțiunea în scris într-un interval de maximum două luni.

(6) În cazul nerespectării termenului prevăzut la alin. (5), soluția de racordare prevăzută în studiu nu se mai consideră valabilă.

(7) O soluție de racordare este valabilă numai dacă a fost confirmată printr-un aviz tehnic de racordare și acesta este valabil la rândul său în condițiile prezentului regulament.

Art. 15. — (1) Operatorul de rețea va colabora cu utilizatorii pentru stabilirea celei mai avantajoase soluții de racordare la

rețeaua electrică din punct de vedere tehnic și economic, ținând seama de:

a) interesele justificate ale utilizatorului care solicită racordarea;

b) cerințele tehnice privind utilizarea, funcționarea și siguranța rețelei electrice;

c) necesitatea menținerii calității serviciului de transport sau de distribuție prestat pentru toți utilizatorii din zonă.

(2) În baza prevederilor alin. (1), un utilizator nu se poate prevala de dreptul lui legal de acces la rețea pentru ca racordarea să se facă la o anumită tensiune nominală sau într-un anumit punct al rețelei, cel mai avantajos pentru el din punct de vedere economic, dacă acest lucru afectează siguranța Sistemului electroenergetic național (SEN) prin nerespectarea normelor tehnice, respectiv afectează condițiile economice sau calitatea serviciului de transport/distribuție al/a energiei electrice prestat de operatorul de rețea pentru toți utilizatorii racordați la rețea, prin nerespectarea standardelor de performanță.

Art. 16. — (1) Pentru racordarea prin linie electrică directă a unui loc de producere sau de consum al unui utilizator la o rețea aparținând unei persoane fizice sau juridice diferite de operatorul de distribuție care deține contract de concesiune a serviciului public privind distribuția energiei electrice în zona geografică în care este amplasată rețeaua respectivă, este necesar acordul acestuia din urmă. În cazul altui titular de licență de distribuție sau al unei societăți comerciale administrator de parc industrial, constituit în condițiile legii, pentru racordarea unui utilizator în zona atribuită prin licență, respectiv în incinta parcului industrial, acordul precizat este necesar numai dacă racordarea conduce la depășirea puterii aprobate prin avizul tehnic de racordare emis anterior titularului de licență sau societății administrator de parc industrial de către operatorul de distribuție care deține contract de concesiune a serviciului public de distribuție a energiei electrice în zona geografică.

(2) Cererea și obținerea acordului prevăzut la alin. (1) revin deținătorului rețelei la care se solicită racordarea.

(3) Acordul prevăzut la alin. (1) constă în actualizarea avizului tehnic de racordare emis de operatorul de rețea deținătorului rețelei la care urmează să fie racordat noul utilizator.

(4) Operatorul de rețea poate refuza să dea acordul solicitat în condițiile alin. (1) numai în cazul în care oferă o soluție de racordare la rețeaua proprie în condiții tehnice și economice echivalente sau mai avantajoase pentru utilizator din punctul de vedere al costurilor racordării.

(5) Pentru racordarea unui loc de producere sau de consum pe barele de 110 kV sau de medie tensiune ale stațiilor sale de transformare, operatorul de transport și de sistem trebuie să obțină acordul operatorului de distribuție care deține contract de concesiune a serviciului public de distribuție a energiei electrice în zona geografică în care este amplasată stația respectivă.

(6) Modul de colaborare dintre factorii implicați în racordarea unui loc de producere sau de consum prin linie directă, conform prevederilor prezentului articol, se reglementează prin procedură aprobată prin ordin al autorității competente.

Art. 17. — (1) Operatorii de distribuție și operatorul de transport și de sistem vor colabora pentru avizarea studiului de soluție și pentru stabilirea celei mai avantajoase soluții de racordare, respectiv pentru emiterea avizului tehnic de racordare:

a) în cazul locurilor de producere cu puteri instalate mai mari de 10 MW, racordate la rețeaua electrică de distribuție;

b) în cazul locurilor de consum racordate la rețeaua electrică de distribuție cu tensiunea de 110 kV;

c) în cazul locurilor de producere sau de consum care se racordează pe barele de medie tensiune sau 110 kV ale stațiilor de transformare ale operatorului de transport și de sistem.

(2) Colaborarea dintre operatorii de distribuție și operatorul de transport și de sistem, în condițiile prevederilor alin. (1) și ale art. 9 alin. (4), se realizează în conformitate cu reglementările emise de autoritățile competente.

SECȚIUNEA a 3-a

Emiterea avizului tehnic de racordare

Art. 18. — Avizul tehnic de racordare constituie oferta operatorului de rețea la cererea de racordare a solicitantului.

Art. 19. — (1) Operatorii de rețea emit, la cerere, avize tehnice de racordare la rețelele electrice de interes public, pe care le exploatează comercial conform licențelor, pentru locurile de producere sau de consum ale obiectivelor amplasate în zona geografică stabilită prin licență pentru desfășurarea activității.

(2) Deținătorii de rețele electrice de interes public, alții decât operatorii de rețea, precum și persoanele care dețin o rețea electrică ce era existentă la data intrării în vigoare a Legii nr. 13/2007, cu modificările și completările ulterioare, emit avize tehnice de racordare unor solicitanți numai după actualizarea de către operatorul de rețea, în prealabil, a avizului tehnic de racordare propriu conform prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. b) și ale art. 16.

Art. 20. — (1) În termen de 7 zile calendaristice de la data înregistrării cererii de racordare, operatorul de rețea verifică documentația depusă și transmite solicitantului factura de plată a tarifului pentru emiterea avizului tehnic de racordare.

(2) În cazul în care constată că documentația este incompletă, operatorul de rețea va comunica în scris solicitantului, în cadrul termenului prevăzut la alin. (1), necesitatea completării, indicând documentele ce trebuie anexate, completate sau refăcute și dând toate informațiile necesare în acest scop.

(3) Operatorul de rețea poate cere solicitantului date suplimentare, conform prevederilor alin. (2), numai în cazuri justificate.

(4) Documentația este considerată completă după refacerea ei conform prevederilor alin. (2) și după achitarea tarifului de emisie a avizului tehnic de racordare.

(5) Durata necesară solicitantului pentru completarea documentației se consideră suplimentară duratei reglementate de emisie a ofertei de racordare, respectiv a avizului tehnic de racordare.

Art. 21. — (1) Operatorul de rețea are obligația să emită și să transmită solicitantului avizul tehnic de racordare, în maximum 30 de zile calendaristice de la înregistrarea documentației complete depuse de utilizator.

(2) În cazul modificării unor elemente de natură administrativă, conform prevederilor art. 5 alin. (3), actualizarea avizului tehnic de racordare se face în cel mult 10 zile calendaristice de la data depunerii cererii de către utilizator.

(3) Pentru cazurile în care emiterea avizului tehnic de racordare la rețelele electrice de distribuție de medie și joasă tensiune se face pe baza unui studiu de soluție, termenul prevăzut la alin. (1) se reduce la maximum 10 zile calendaristice.

(4) În situațiile în care emiterea avizului tehnic de racordare de către operatorul de distribuție se face cu consultarea operatorului de transport și de sistem, termenul reglementat pentru emiterea avizului tehnic de racordare de către operatorul de distribuție se prelungește până la primirea punctului de vedere al acestuia, dar nu cu mai mult de 30 de zile calendaristice.

(5) La termenele prevăzute la alin. (1), (2) și (3) se adaugă, după caz, termenele prevăzute pentru elaborarea studiilor de soluție, conform prevederilor art. 14 alin. (4).

Art. 22. — (1) Operatorul de rețea are obligația de a comunica în scris solicitantului, în cadrul termenului prevăzut la art. 20 alin. (1), imposibilitatea de a emite avizul tehnic de racordare și motivele justificate ale refuzului, în următoarele situații:

a) satisfacerea cererii utilizatorului ar afecta siguranța SEN prin nerespectarea normelor tehnice și a standardelor de performanță prevăzute în reglementările tehnice în vigoare;

b) nu a fost respectat avizul de amplasament, respectiv obiectivul prevăzut la locul de producere/consum este amplasat în zona de protecție sau de siguranță a rețelei electrice, și nu sunt îndeplinite condițiile de coexistență a instalațiilor operatorului de rețea cu obiectivul respectiv.

(2) Condițiile de emiteră a avizelor de amplasament se reglementează de către autoritatea competentă.

Art. 23. — (1) Avizul tehnic de racordare emis de către operatorul de rețea conține condițiile tehnico-economice de racordare la rețea, respectiv, după caz, următoarele:

a) puterea aprobată pentru racordare și evoluția acesteia;

b) descrierea soluției de racordare, care include lucrările pentru realizarea racordării, cu precizarea punctului de racordare, punctului de delimitare și a lucrărilor ce trebuie efectuate pentru extinderea sau întărirea rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, impuse de realizarea sau de modificarea instalației de racordare respective;

c) obligațiile solicitantului de îndeplinire a unor condiții specifice pentru racordare;

d) cerințele de monitorizare și de reglaj, inclusiv interfața cu sistemele informatice de monitorizare, comandă și achiziție de date (SCADA) și de telecomunicații;

e) datele de înregistrate care necesită verificarea în timpul funcționării;

f) tariful de racordare;

g) nivelul de continuitate a alimentării asigurat de rețeaua electrică în punctul de delimitare;

h) obligațiile solicitantului legate de participarea sa la menținerea siguranței în funcționare a SEN și la restaurarea funcționării SEN după o cădere totală sau parțială a acestuia;

i) cerințe și condiții specifice pentru furnizarea de servicii tehnologice de sistem către operatorul de transport și de sistem sau către operatorii de distribuție;

j) cerințe privind protecțiile și automatizările la interfața cu rețeaua electrică;

k) obligația încheierii convenției de exploatare, la solicitarea operatorului de rețea, pentru stabilirea sarcinilor privind exploatarea și întreținerea instalațiilor, urmărirea consumului și reducerea acestuia în situații excepționale apărute în funcționarea SEN;

l) cerințe pentru echipamentele principale de măsurare, control, protecție și automatizare din instalațiile utilizatorului;

m) cerințe privind structura și locul de montare ale echipamentelor de măsurare care servesc la stabilirea contravalorii serviciului de transport sau de distribuție prestat utilizatorului de către operatorul de rețea;

n) durata de valabilitate a avizului tehnic de racordare;

o) alte condiții, în funcție de cerințele specifice solicitantului, posibilitățile oferite de caracteristicile și starea rețelelor existente sau impuse de normele în vigoare la data emiterii avizului.

(2) Pentru avizele tehnice de racordare operatorul de rețea este obligat să respecte un conținut-cadru, în funcție de categoria de utilizator, conform reglementărilor autorității competente.

Art. 24. — În cazul deteriorării sau pierderii avizului tehnic de racordare de către utilizator, la cererea acestuia, operatorul de rețea este obligat să emită un duplicat în termen de 7 zile calendaristice de la data înregistrării cererii.

Art. 25. — Emiterea/actualizarea avizului tehnic de racordare și emiterea unui duplicat se fac contra cost, pe baza tarifelor aprobate de autoritatea competentă.

Art. 26. — (1) Locul și, după caz, numărul punctelor de delimitare se stabilesc de comun acord de către operatorul de rețea și utilizator, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) La stabilirea punctului de delimitare se vor avea în vedere:

a) tipul instalației: de transport, de distribuție sau de utilizare;

b) limita de proprietate asupra terenurilor, evitându-se cât mai mult posibil amplasarea instalațiilor operatorului de rețea pe proprietatea utilizatorului;

c) racordarea în perspectivă a noi utilizatori la instalația de racordare.

(3) Punctul de delimitare va fi stabilit astfel încât rețelele electrice amplasate pe domeniul public să fie deținute, de regulă, de către operatorul de rețea; ca excepție, cazurile particulare se rezolvă prin reglementare a autorității competente pentru racordare prin linie directă.

(4) În cazul în care, la cererea și cu acceptul utilizatorului, din motive tehnice sau economice, delimitarea instalațiilor se face pe proprietatea acestuia, utilizatorul se va angaja juridic, prin încheierea unui contract de suprafață și înscrierea acestuia în cartea funciară, că nu va emite pretenții financiare legate de existența unor instalații realizate în beneficiul lui și amplasate pe proprietatea sa, dar care aparțin operatorului de rețea, ori pentru racordarea altor utilizatori din instalațiile în cauză și se va obliga să transmită aceste obligații și succesorilor proprietari ai imobilelor respective.

(5) De drepturile rezultate în condițiile alin. (4) pentru operatorul de rețea beneficiază și succesorii legali ai acestuia.

(6) În cazul în care, la cererea utilizatorului, punctul de delimitare se stabilește în amonte de limita de proprietate, utilizatorul devine deținătorul unei rețele electrice amplasate pe proprietatea publică sau a terților și are responsabilitatea:

a) de a obține de la deținătorii terenurilor dreptul de uz și de servitute asupra proprietăților acestora, pentru executarea lucrărilor necesare realizării rețelei electrice, pentru asigurarea funcționării normale a acesteia, precum și pentru realizarea reviziilor, reparațiilor și intervențiilor necesare;

b) de a asigura exploatarea și mentenanța instalațiilor proprii în conformitate cu normele în vigoare, numai cu personal calificat și autorizat conform prevederilor reglementărilor Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și autorității competente, respectiv prin operatori economici atestați conform legii;

c) de a realiza o funcționare a rețelei electrice în condiții de siguranță pentru oameni și/sau animale, fiind direct răspunzător, în condițiile legii, de producerea unor incidente sau accidente și de urmările acestora.

(7) În situația prevăzută la alin. (2) lit. c), primul utilizator va primi din partea următorilor utilizatori racordați în primii 5 ani de la punerea în funcțiune a instalației de racordare o compensație bănească. Valoarea acestei compensații se stabilește de operatorul de rețea, în baza unei metodologii aprobate de autoritatea competentă.

(8) Elementul fizic la care se stabilește punctul de delimitare (borne, cleme, cordoane și altele) trebuie să permită realizarea separării vizibile a instalațiilor care aparțin operatorului de rețea de cele ale utilizatorului.

(9) Modul de stabilire a punctelor de delimitare pentru locuințe individuale, ansambluri sau zone de locuințe nou-construite, precum și alte aspecte privind racordarea acestora la rețeaua electrică de distribuție sunt prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 27. — Schimbarea punctului de delimitare se poate face, cu respectarea prevederilor legale, prin modificarea dreptului de proprietate asupra unor capacități energetice ale operatorului

de rețea sau ale utilizatorului, în condițiile prevăzute de reglementările autorității competente.

Art. 28. — (1) Pentru utilizatorii permanenți perioada de valabilitate a avizului tehnic de racordare este de minimum 25 de ani de la data emiterii. Aceasta se prelungește automat până la apariția unor modificări ale datelor care au stat la baza emiterii sau actualizării lui.

(2) Pentru consumatorii temporari perioada de valabilitate a avizului tehnic de racordare este perioada de valabilitate a autorizației de construire sau perioada de valabilitate a aprobării autorităților legale și pentru care a fost emis avizul tehnic de racordare.

Art. 29. — (1) Avizul tehnic de racordare emis își încetează valabilitatea în următoarele situații:

a) expiră perioada pentru care a fost emis;
b) se modifică datele locului de producere sau de consum ori ale utilizatorului (energetice, de identificare sau de patrimoniu), care au stat la baza emiterii lui;
c) avizele legale solicitate prin certificatul de urbanism, respectiv autorizația de construire pentru obiectivul utilizatorului sau pentru instalația de racordare, emise ulterior emiterii avizului tehnic de racordare, impun schimbarea soluției de racordare la rețeaua electrică;

d) în termen de 6 luni de la emiterie, pentru utilizatorii care se racordează la rețelele electrice cu tensiunea de 110 kV sau mai mare și pentru locurile de producere cu putere totală instalată mai mare de 10 MW, respectiv 3 luni de la emiterie, pentru utilizatorii racordați la rețelele electrice de distribuție de medie și joasă tensiune, dacă nu a fost achitat tariful de racordare și nu a fost încheiat contractul de racordare sau, după caz, contractul pentru transportul, distribuția ori furnizarea energiei electrice sau formele de angajare a executării lucrărilor din aval de punctul de delimitare, necesare pentru racordarea la rețeaua electrică.

(2) Operatorul de rețea poate prelungi cel mult o dată cu încă 6 luni, respectiv 3 luni, după caz, termenele prevăzute la alin. (1) lit. d), dacă nu s-au modificat datele care au stat la baza emiterii avizului tehnic de racordare, iar soluția și tariful de racordare stabilite sunt în continuare valabile.

SECȚIUNEA a 4-a

Încheierea contractului de racordare

Art. 30. — (1) După primirea ofertei de racordare, exprimată prin avizul tehnic de racordare, utilizatorul poate solicita în scris operatorului de rețea încheierea contractului de racordare. Cererea va fi în mod obligatoriu semnată de utilizator sau de împuternicitul legal al utilizatorului.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), nu este necesară încheierea unui contract de racordare în cazurile în care nu se execută lucrări noi sau modificări ale instalațiilor de racordare existente.

Art. 31. — Pentru realizarea racordării, utilizatorii achită operatorului de rețea, deținător al rețelei electrice, tariful de racordare stabilit conform metodologiei aprobate de autoritatea competentă.

Art. 32. — Pentru încheierea contractului de racordare, utilizatorul va anexa la cerere următoarele documente:

a) copia avizului tehnic de racordare;
b) copia certificatului de înregistrare la registrul comerțului sau alte autorizații legale de funcționare emise de autoritățile competente, dacă este cazul;
c) autorizația de construire a obiectivului sau, în cazul construcțiilor existente, actul de proprietate, respectiv contractul de închiriere, în copie;

d) acordurile proprietarilor terenului, în original, autentificate de un notar public, pentru ocuparea sau traversarea terenului, precum și pentru exercitarea de către operatorul de rețea a drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor afectate de instalația de racordare (numai în cazurile în care instalația de

racordare este destinată în exclusivitate racordării unui singur loc de producere sau de consum).

Art. 33. — În urma îndeplinirii cerințelor prevăzute la art. 32, operatorul de rețea are obligația să propună utilizatorului proiectul de contract de racordare, în termen de maximum 10 zile calendaristice.

Art. 34. — (1) În cazul în care, pentru racordarea unui loc de producere sau de consum, sunt necesare lucrări de modificare ori deviere a instalațiilor electrice existente ale operatorului de rețea, rezultate din avizul de amplasament, acestea se vor face de către operatorul de rețea ca titular de investiție, pe cheltuiala utilizatorului, conform reglementărilor autorității competente, anterior încheierii contractului de racordare.

(2) În cazul în care lucrările de deviere sunt condiționate de realizarea instalației de racordare, cele două categorii de lucrări se vor corela prin etapizări corespunzătoare care vor fi prevăzute în contractul de racordare.

(3) Din lucrările pentru eliberarea unor amplasamente nu rezultă capacități energetice noi.

(4) Pentru mutarea pe noile amplasamente a instalațiilor operatorului de rețea, utilizatorul care a generat mutarea are obligația:

a) de a obține în numele operatorului de rețea, de la deținătorii terenurilor noilor amplasamente, accept scris sau contract de vânzare-cumpărare autentificat de notarul public, pentru ocuparea sau traversarea terenului, precum și pentru exercitarea de către operatorul de rețea a drepturilor de uz și de servitute asupra terenurilor afectate de instalațiile electrice deviate;

b) să suporte eventualele despăgubiri ale deținătorilor terenurilor noilor amplasamente rezultate în condițiile lit. a);

c) de a obține pe baza documentațiilor întocmite de către elaboratorul studiului de deviere sau de mutare toate avizele și acordurile solicitate prin certificatul de urbanism, în vederea obținerii autorizației de construire pentru lucrarea de deviere sau de mutare;

d) de a încheia cu operatorul de rețea contractul pentru eliberarea amplasamentului sau pentru realizarea condițiilor de coexistență.

Art. 35. — După încheierea contractului de racordare și în condițiile prevăzute în acesta, operatorul de rețea soluționează toate problemele legate de realizarea racordării la rețeaua electrică, respectiv asigură: proiectarea, construirea și punerea în funcțiune a instalației de racordare, inclusiv realizarea în instalațiile din amonte de punctul de racordare a tuturor condițiilor tehnice pentru asigurarea capacității necesare în vederea preluării consumului suplimentar solicitat de utilizator la parametrii calitativi corespunzători normelor în vigoare.

SECȚIUNEA a 5-a

Contractarea și executarea lucrărilor, recepționarea și punerea în funcțiune a instalațiilor de racordare

Art. 36. — Pentru racordarea utilizatorilor la rețeaua electrică se execută, după caz, următoarele categorii de lucrări:

a) lucrări de întărire a rețelei electrice în amonte de punctul de racordare, pentru crearea condițiilor tehnice necesare racordării unui utilizator;

b) lucrări pentru realizarea instalației de racordare, respectiv a instalațiilor cuprinse între punctul de racordare și punctul de delimitare;

c) lucrări pentru realizarea instalațiilor din aval de punctul de delimitare.

Art. 37. — (1) Realizarea lucrărilor din categoria prevăzută la art. 36 lit. a) se face de către operatorul de rețea și pe cheltuiala acestuia, în conformitate cu reglementările legale. În cazurile speciale prevăzute în reglementările emise de autoritățile competente, pentru lucrări destinate racordării unui loc de producere sau destinate în exclusivitate ori în proporție de

peste 60% racordării unui loc de consum, costurile sunt suportate și de către utilizator. Modul și cota de participare a părților la suportarea costurilor în cazurile speciale se reglementează de autoritatea competentă.

(2) Dacă lucrările din categoria prevăzută la art. 36 lit. a), necesare pentru racordarea unui utilizator, nu sunt prevăzute în programul de investiții al operatorului de rețea și nu există posibilitatea realizării lor corelate cu instalația de racordare până la data solicitată pentru punerea sub tensiune a instalației de utilizare, operatorul de rețea comunică acest lucru utilizatorului în oferta de racordare pe care o face prin avizul tehnic de racordare, informându-l cu privire la termenele posibile de realizare a lucrărilor respective.

(3) Informația prevăzută la alin. (2) va fi furnizată utilizatorului încă din prima etapă a procesului de racordare, conform prevederilor art. 8, întotdeauna când acest lucru este posibil.

(4) În condițiile prevăzute la alin. (2), utilizatorul poate opta pentru una dintre următoarele variante:

a) renunțarea la realizarea obiectivului pe amplasamentul locului de producție sau de consum respectiv;

b) amânarea realizării obiectivului pe amplasamentul locului de producție sau de consum respectiv până la data indicată de operatorul de rețea ca termen pentru asigurarea în amonte de punctul de racordare a condițiilor care să permită racordarea;

c) suportarea costurilor lucrărilor de întărire a rețelei în amonte de punctul de racordare;

d) acceptarea unei alte soluții oferite de operatorul de rețea.

(5) Cheltuielile efectuate de utilizator în condițiile prevăzute la alin. (4) lit. c) i se returnează acestuia de către operatorul de rețea printr-o modalitate convenită între părți.

Art. 38. — (1) Operatorul de rețea poate executa lucrările din categoriile prevăzute la art. 36 lit. a) și b) cu personal propriu, dacă deține atestat, sau atribuie contractul de achiziție publică pentru executare de lucrări unui operator economic atestat, respectând procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică.

(2) Contractul de lucrări având ca obiect execuția lucrărilor din categoria prevăzută la art. 36 lit. b) se poate încheia de către operatorul de rețea și cu un anumit proiectant sau constructor atestat, ales de către utilizator, care cere, în scris, în mod expres acest lucru operatorului de rețea, înainte de încheierea contractului de racordare.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), tariful de racordare perceput de operatorul de rețea se va recalcula în mod corespunzător, corelat cu rezultatul negocierii dintre utilizator și proiectantul sau constructorul pe care acesta l-a ales.

(4) Lucrările din categoria prevăzută la art. 36 lit. b), respectiv instalația de racordare, inclusiv în cazurile prevăzute la alin. (2), se execută de către un operator economic atestat numai după încheierea cu operatorul de rețea a contractului de execuție.

(5) Întrucât costurile lucrărilor instalației de racordare nu sunt suportate de operatorul de rețea, ci de un utilizator, prin tariful de racordare, se consideră că în acest caz contractarea execuției în condițiile prevăzute la alin. (2) nu intră în contradicție cu prevederile legislației în vigoare privind atribuirea contractelor de achiziție publică.

Art. 39. — Realizarea lucrărilor din categoria corespunzătoare art. 36 lit. c) este în responsabilitatea utilizatorului și se face pe cheltuiala lui.

Art. 40. — (1) Recepționarea instalațiilor rezultate în urma lucrărilor prevăzute la art. 36 lit. b) și punerea lor în funcțiune se realizează în conformitate cu normele în vigoare pentru aceste operațiuni, aferente lucrărilor proprii ale operatorului de rețea.

(2) Aceste instalații rămân în patrimoniul operatorului de rețea și vor putea fi folosite pentru racordarea altor utilizatori, cu respectarea prevederilor art. 26 alin. (7).

SECȚIUNEA a 6-a

Punerea sub tensiune a instalațiilor de utilizare

Art. 41. — (1) Punerea sub tensiune a instalațiilor electrice ale utilizatorilor se face, cu respectarea termenului prevăzut în contractul de racordare, după depunerea de către utilizator sau de împuternicitul său legal, la operatorul de rețea, a dosarului instalației de utilizare întocmit de executantul acesteia și, după caz, încheierea convenției de exploatare și a contractului pentru transportul, distribuția sau furnizarea energiei electrice, cu respectarea normelor în vigoare.

(2) Dosarul instalației de utilizare cuprinde, după caz, următoarele documente:

a) declarația executantului, prin care se confirmă: respectarea cerințelor din avizul tehnic de racordare, realizarea instalației de utilizare în baza proiectului tehnic verificat în condițiile legii, cu respectarea normelor tehnice în vigoare la data executării acesteia și cu îndeplinirea condițiilor care permit punerea ei sub tensiune;

b) procesele-verbale care confirmă efectuarea verificărilor și recepției la terminarea lucrărilor, cu rezultate corespunzătoare, buletine de încercări și altele asemenea.

(3) Dosarul instalației de utilizare cuprinde, după caz, și următoarele documente:

a) schema monofilară a instalației de utilizare, la nivelul necesar pentru realizarea conducerii prin dispecer, dar cel puțin la nivel de interfață cu instalația de racordare, stația de conexiuni sau tabloul general, cu precizarea protecțiilor prevăzute și a reglajelor acestora;

b) schema de racordare la rețeaua de utilizare a surselor proprii, avizată de operatorul de rețea.

(4) În cazul în care operatorul de rețea a solicitat expertizarea instalației de utilizare, documentația tehnică va cuprinde și rapoartele de expertiză elaborate de organisme de expertiză sau de experți atestați în condițiile legii.

(5) La cererea operatorului de rețea, utilizatorul are obligația de a comanda expertiza prevăzută la alin. (4) și de a suporta costul acesteia. Dacă raportul de expertiză atestă faptul că instalația de utilizare era corespunzătoare sau dacă expertiza cerută este suplimentară verificărilor prevăzute de norme, costul expertizei va fi suportat de către operatorul de rețea.

Art. 42. — (1) Operatorii de rețea și deținătorii de capacități energetice racordate la rețelele electrice de interes public au obligația să asigure exploatarea și mentenanța instalațiilor proprii în conformitate cu normele în vigoare, numai cu personal calificat și autorizat conform reglementărilor emise de Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse și de autoritățile competente, respectiv prin operatori economici atestați conform legii.

(2) Activitățile prevăzute la alin. (1) se vor asigura cu personal propriu sau prin încheierea de contracte cu terți.

CAPITOLUL IV

Contravenții

Art. 43. — Constituie contravenții următoarele fapte:

a) racordarea unei instalații electrice a unui utilizator de către operatorul de rețea fără aviz tehnic de racordare emis;

b) punerea sub tensiune a instalațiilor electrice ale utilizatorilor cu încălcarea prevederilor art. 41;

c) nerespectarea de către operatorul de rețea a tarifelor de emitere a avizelor tehnice de racordare stabilite de autoritatea competentă;

d) nerespectarea de către un operator economic atestat pentru execuție de lucrări de instalații electrice a obligațiilor prevăzute la art. 38 alin. (4);

e) nerespectarea de către operatorul de rețea a obligațiilor prevăzute la art. 37 alin. (2), art. 47 și 48;

f) nerespectarea de către operatorul de rețea a termenelor prevăzute la art. 8 alin. (3), art. 14 alin. (4), art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1—4), art. 22 alin. (1), art. 24 și 33;

g) nesolicitarea modificării avizului tehnic de racordare de către utilizator, în cazurile prevăzute de art. 4 alin. (2) lit. a) și b).

Art. 44. — (1) Contravențiile prevăzute la art. 43 lit. a)—d) se sancționează cu amendă de la 100 lei la 1.000 lei, în cazul persoanelor fizice, respectiv de la 25.000 lei la 100.000 lei, în cazul persoanelor juridice.

(2) Contravențiile prevăzute la art. 43 lit. e)—g) se sancționează cu amendă de la 100 lei la 1000 lei, în cazul persoanelor fizice, respectiv de la 20.000 lei la 100.000 lei, în cazul persoanelor juridice.

Art. 45. — Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor se fac de către reprezentanți împuterniciți ai autorității competente.

Art. 46. — Contravențiilor prevăzute la art. 43 și 44 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 47. — (1) Operatorii de rețea își vor organiza activitatea privind racordarea utilizatorilor la rețea pe baza procedurilor proprii, potrivit prezentului regulament, astfel încât aceasta să se desfășoare operativ, cu minimum de deplasări din partea solicitanților.

(2) Operatorii de rețea vor organiza un sistem de informare a solicitanților privind procesul de racordare la rețelele electrice, prin publicare pe pagina web, în presă și prin afișare la sediile administrative și la centrele de relații cu clienții de extrase din procedurile proprii, precizând cum, când și cui trebuie să se adreseze pentru obținerea avizului tehnic de racordare, ce documente trebuie să anexeze la cerere, tarifele percepute, lista proiectanților și executorilor atestați, precum și alte informații privind procesul de racordare.

(3) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, operatorii de rețea vor modifica, completa și transmite la autoritatea competentă procedurile prevăzute la alin.(1).

Art. 48. — (1) La cerere, operatorii de rețea vor pune la dispoziție utilizatorilor spre consultare documentația folosită la fundamentarea soluției de racordare.

(2) Datele tehnice prevăzute la alin. (1) au caracter de confidențialitate.

Art. 49. — Eventualele divergențe care apar între deținătorii de rețea și utilizatori în timpul parcurgerii etapelor procesului de racordare la rețelele electrice, neconciliate la nivelul operatorilor de rețea conform procedurilor proprii, se soluționează de autoritatea competentă.

Art. 50 — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul regulament.

Art. 51. — Până la data intrării în vigoare a prezentului regulament, autoritatea competentă va elabora, modifica, completa și/sau aproba, după caz, reglementările necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor prezentului regulament.

*ANEXA Nr. 1
la regulament*

TERMENI ȘI NOȚIUNI

folosite în Regulamentul privind racordarea utilizatorilor la rețelele electrice de interes public

• *actualizare (a unui aviz tehnic de racordare)* — acțiunea prin care operatorul de rețea înlocuiește avizul tehnic de racordare emis pentru un loc de producere/consum, corelându-i conținutul cu datele energetice sau tehnice caracteristice locului de producere sau de consum, respectiv cu datele administrative de identificare a utilizatorului sau locului de producere/consum, atunci când ele se modifică față de cele anterioare, care au fost avute în vedere la emiterea avizului;

• *amonte, aval* — noțiunile asociate sensului de parcurgere a instalațiilor dinspre instalațiile operatorului de rețea spre instalațiile utilizatorului;

• *aviz de amplasament* — răspunsul scris al operatorului de rețea la cererea unui solicitant, în care se precizează punctul de vedere față de propunerea de amplasament a obiectivului solicitantului referitor la îndeplinirea condițiilor de coexistență a obiectivului cu rețelele electrice ale operatorului;

• *aviz tehnic de racordare* — avizul scris, valabil numai pentru un anumit amplasament, care se emite de către operatorul de rețea, la cererea unui utilizator, asupra posibilităților și condițiilor de racordare la rețeaua electrică a locului de producere sau de consum respectiv, pentru satisfacerea cerințelor utilizatorului precizate în cerere;

• *branșament* — instalație de racordare la joasă tensiune;

• *capacitate (de transport/distribuție) a rețelelor electrice* — încărcarea maximă (A sau kVA) în condiții de dimensionare și funcționare date, cu satisfacerea parametrilor de calitate ai energiei electrice în punctele de delimitare;

• *cerere de racordare* — documentul prin care se solicită accesul la rețeaua electrică și emiterea avizului tehnic de racordare;

• *consumator temporar* — consumatorul care utilizează energie electrică pentru o perioadă de timp, în general mai

scurtă de un an, aprobată de autoritățile competente, în scopul construirii, reparării sau amenajării unor obiective, precum și pentru organizarea sau desfășurarea unor activități ocazionale în locuri de consum diferite;

• *contract de execuție* — contractul încheiat între operatorul de rețea și executorul desemnat în condițiile legii, pentru realizarea instalației de racordare;

• *contract de racordare* — contractul încheiat între operatorul de rețea și utilizator, având ca obiect racordarea instalației de utilizare a utilizatorului la rețeaua electrică a operatorului prin realizarea instalației de racordare stabilite în avizul tehnic de racordare;

• *contract pentru eliberarea amplasamentului și/sau pentru realizarea condițiilor de coexistență* — contractul prin care un operator de rețea se angajează să devieze, să mute, să modifice sau să întărească instalațiile sale existente pe un teren pe care urmează a se amplasa un obiectiv al solicitantului, iar acesta se angajează să achite operatorului de rețea costul lucrărilor pentru eliberarea amplasamentului sau pentru îndeplinirea condițiilor de coexistență a rețelelor electrice cu obiectivul respectiv;

• *convenție de exploatare* — actul juridic încheiat între operatorul de rețea și un utilizator, prin care se precizează aspectele legate de delimitarea instalațiilor, realizarea conducerii operative prin dispecer, condițiile de exploatare și întreținere reciprocă a instalațiilor, reglajul protecțiilor, executarea manevrelor, intervenții în caz de incidente etc.;

• *executor* — persoană fizică sau juridică ce obține de la autoritățile abilitate prin lege dreptul de a executa lucrări în instalațiile electrice;

• *fișă de soluție* — documentația tehnică în care se stabilește și se propune soluția de racordare la rețea a unui utilizator,

atunci când aceasta este unică și evidentă, și care conține un minim de elemente și de date ale rețelei și utilizatorului, prin care se justifică soluția propusă;

- *generator (electric)* — aparatul, mașina sau instalația care servește la producerea energiei electrice folosind energie de o altă formă;

- *obiectiv (energetic)* — ansamblul instalațiilor, construcțiilor și echipamentul aferent, care este proiectat să producă, să consume, să transporte sau să distribuie energie electrică;

- *operator de rețea* — după caz, operatorul de transport și de sistem, un operator de distribuție sau un alt deținător de rețea electrică de interes public;

- *proiectant de specialitate* — persoana fizică autorizată în domeniu sau persoana juridică atestată în domeniu, potrivit legii;

- *punct de delimitare* — locul în care instalațiile utilizatorului se delimitează ca proprietate de instalațiile operatorului de rețea;

- *punct de măsurare* — locul de racordare a transformatoarelor de măsurare sau la care sunt conectate aparatura și ansamblul instalațiilor care servesc la măsurarea puterii și energiei electrice tranzacționate;

- *punct de racordare (la rețeaua electrică)* — punctul fizic din rețeaua electrică la care se racordează un utilizator;

- *putere aprobată* — puterea activă (aparentă) maximă simultană pe care utilizatorul o poate absorbi sau evacua prin instalația de racordare la rețeaua electrică, pentru care se emite avizul tehnic de racordare; se consemnează în avizul tehnic de racordare și este luată în considerare la dimensionarea instalației de racordare a utilizatorului respectiv;

- *putere instalată* — puterea activă (aparentă) nominală indicată în documentația tehnică a fabricii constructoare pentru un generator sau receptor, care este înscrisă pe plăcuța indicatoare sau care este indicată de fabricant;

- *putere instalată totală* — suma puterilor instalate ale tuturor generatoarelor/receptoarelor pentru un loc de producere sau de consum;

- *racord* — instalația de racordare la medie și înaltă tensiune;

- *racordare* — acțiunea desfășurată de un deținător de rețea electrică pentru realizarea unui racord sau bransament la un loc de producere sau de consum nou ori modificarea sau înlocuirea unui racord ori bransament la un loc de producere sau de consum existent;

- *grup de măsurare (a energiei electrice)* — ansamblul format din contor și transformatoarele de măsurare aferente acestuia, precum și toate elementele intermediare care constituie circuitele de măsurare a energiei electrice, inclusiv elementele de securizare;

- *instalație de racordare* — instalația electrică realizată între punctul de racordare la rețeaua electrică de interes public și punctul de delimitare dintre instalațiile operatorului de rețea și instalațiile utilizatorului. Instalația de racordare cuprinde și grupul de măsurare a energiei electrice, inclusiv în cazurile de excepție, când punctul de măsurare este diferit de punctul de delimitare;

- *instalație de utilizare* — instalația electrică a utilizatorului, în aval de punctul/punctele de delimitare; în cazul mai multor puncte de delimitare se consideră o singură instalație de utilizare, numai dacă instalațiile din aval aferente fiecărui punct de delimitare sunt legate electric între ele prin rețele ale utilizatorului. Prin excepție, sursele de iluminat public sau alte sarcini distribuite, de același tip și ale aceluiași utilizator, racordate la un circuit de joasă tensiune din postul de transformare sau dintr-o cutie de distribuție, se pot considera o singură instalație de utilizare;

- *licență* — actul tehnic și juridic emis de autoritatea competentă, prin care, la solicitarea unei persoane fizice sau juridice, i se acordă acesteia permisiunea de exploatare comercială a unor capacități energetice din sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare sau de a presta servicii necesare funcționării coordonate a SEN, respectiv pieței de energie electrică;

- *loc de consum* — incinta sau zona în care se consumă, printr-o singură instalație de utilizare, energie electrică furnizată prin una sau mai multe instalații de racordare. Un consumator poate avea mai multe locuri de consum, după caz, în incinte sau în zone diferite ori în aceeași incintă sau zonă;

- *loc de producere* — incinta în care sunt amplasate instalațiile de producere a energiei electrice ale unui utilizator al rețelei electrice;

- *norme* — standardele, codurile, regulamentele, reglementările, instrucțiunile, prescripțiile energetice, hotărârile și alte acte normative, precum și contractele sau alte documente oficiale;

- *SCADA* — sistemul informatic de monitorizare, comandă și achiziție de date pentru un proces tehnologic sau pentru o instalație;

- *solicitant* — persoana fizică sau juridică, potențial sau actual utilizator al rețelei electrice, care solicită racordarea la rețeaua electrică a unui loc de producere sau de consum, respectiv actualizarea avizului tehnic de racordare emis pentru acel loc de producere sau de consum;

- *spor de putere* — puterea suplimentară față de puterea aprobată prin ultimul aviz tehnic de racordare dat pentru un loc de producere sau de consum existent și care a fost avută în vedere la dimensionarea, respectiv verificarea capacității instalației de racordare;

- *studiu de soluție* — documentația tehnico-economică în care, pe baza datelor și cerințelor unui utilizator și a caracteristicilor rețelei, se stabilesc, se analizează și se propun variante raționale, posibile tehnic și fezabile economic, pentru soluții de racordare la rețea a instalației utilizatorului;

- *tarif de emiterie a avizului tehnic de racordare* — tariful reglementat care reprezintă cheltuiala medie efectuată de un operator de rețea pentru emiterea sau actualizarea unui aviz tehnic de racordare;

- *tarif de racordare* — tariful reglementat care reprezintă cheltuiala efectuată de un operator de rețea pentru realizarea racordării unui loc de producere sau de consum al unui utilizator la rețeaua electrică.

ANEXA Nr. 2
la regulament

CAPITOLUL I

Principii pentru realizarea racordării locuințelor individuale la rețeaua electrică de distribuție

SECȚIUNEA 1

În zone în care există rețea electrică de interes public de joasă tensiune

Art. 1. — Racordarea locuințelor se realizează în soluțiile stabilite conform reglementărilor autorității competente și

consemnate în avizele tehnice de racordare emise pentru fiecare locuință.

Art. 2. — Punctele de delimitare se stabilesc la bornele de ieșire din contoare, montate la limita de proprietate sau, în condițiile art. 26 alin. (4) din regulament, pe proprietatea consumatorului, în exteriorul locuinței.

Art. 3. — Pentru realizarea racordării, fiecare consumator încheie contractul de racordare cu operatorul de rețea¹⁾ și achită acestuia tariful de racordare.

¹⁾ Operatorul de rețea care deține contract de concesiune a serviciului public de distribuție a energiei electrice în zonă.

SECȚIUNEA a 2-a

În zone în care nu există rețea electrică de interes public de joasă tensiune

Art. 4. — (1) Realizarea rețelei este finanțată, de regulă, de către autoritățile publice, din bugetele locale, din bugetul de stat sau din alte fonduri legal constituite.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1), rețeaua se realizează de către autoritatea publică locală în calitate de titular de investiție și rămâne în patrimoniul acesteia.

(3) În condițiile prevăzute la alin. (2), autoritatea publică locală încheie cu operatorul de rețea¹⁾ un contract de comodat având drept obiect rețeaua realizată, pe toată durata de viață a acesteia, cu obligativitatea comodatarului de a o menține în stare de funcționare pe costurile sale.

(4) După încheierea contractului prevăzut la alin. (3), pentru racordarea locuințelor individuale se parcurg aceleași etape, cu aceleași precizări, prevăzute la art. 1—3.

(5) Operatorul de rețea poate prelua cu justă despăgubire capacitățile care constituie obiectul contractului de comodat, încheiat conform prevederilor alin. (3), oricând pe durata acestuia, în condițiile stabilite de autoritatea competentă.

Art. 5. — (1) Prin excepție de la prevederile art. 4, realizarea rețelei poate fi finanțată de unul dintre viitorii consumatori, individual sau ca împuternicit legal al unui grup de consumatori.

(2) În condițiile prevăzute la alin. (1) rețeaua se realizează de către operatorul de rețea¹⁾ în regimul tarifului de racordare.

(3) După realizarea rețelei conform prevederilor alin. (2), pentru racordarea locuințelor individuale se parcurg aceleași etape, cu aceleași precizări, prevăzute la art. 1—3.

(4) Consumatorul sau grupul de consumatori care a suportat costul rețelei în condițiile prevăzute la alin. (1) și (2) primește compensație bănească de la ceilalți consumatori care se racordează la rețeaua realizată, în momentul racordării acestora, conform art. 26 alin. (7) din regulament.

CAPITOLUL II

Principii pentru realizarea racordării la rețeaua electrică de distribuție a blocurilor de locuințe

Art. 6. — (1) Pe baza datelor prezentate de finanțatorul blocului sau blocurilor de locuințe privind puterile absorbite, individual și pe ansamblu, operatorul de rețea¹⁾ emite aviz tehnic de racordare pentru puterea totală necesară și în funcție de care se dimensionează instalația de racordare.

(2) Punctele de delimitare vor fi la bornele de ieșire din contoare. Contoarele se montează centralizat, la parter sau pe palier.

Art. 7. — (1) Instalația de racordare se realizează de către operatorul de rețea¹⁾, în baza contractului de racordare încheiat cu finanțatorul blocului sau blocurilor de locuințe și a tarifului de racordare achitat de acesta. Finanțatorul blocului sau blocurilor de locuințe nu suportă costurile aferente realizării măsurării individuale a energiei electrice și verificării dosarului instalațiilor de utilizare individuale.

(2) După realizarea instalației de racordare în condițiile prevăzute la alin. (1), operatorul de rețea¹⁾ emite aviz tehnic de racordare fiecărui proprietar sau chiriaș al unui apartament, pentru puterea aprobată acestuia și care a fost avută în vedere la stabilirea puterii totale aprobate pentru blocul respectiv, și pune sub tensiune instalația de utilizare a acestuia. Fiecare proprietar suportă numai costurile aferente realizării măsurării individuale a energiei electrice și punerea sub tensiune a instalației de utilizare.

Art. 8. — Finanțatorul blocului sau blocurilor de locuințe își recuperează cheltuielile aferente racordării la rețea, suportate în condițiile prevăzute la art. 8 alin. (1), din veniturile realizate prin vânzarea și/sau închirierea apartamentelor realizate, fără a mai fi percepută plata altor compensații nici de către el și nici de către viitorii utilizatori individuali.

CAPITOLUL III

Principii pentru realizarea racordării ansamblurilor (zonelor) rezidențiale²⁾ la rețeaua electrică de distribuție

Art. 9. — (1) Operatorul de rețea¹⁾ emite aviz tehnic de racordare finanțatorului zonei rezidențiale pentru puterea totală necesară acesteia și în funcție de care se dimensionează instalația de racordare a zonei.

(2) Punctele de delimitare se propun de operatorul de rețea și se stabilesc în funcție de opțiunea finanțatorului:

a) la limitele de proprietate ale locuințelor din zonă;

b) la punctul de racordare sau la un punct cuprins între acesta și limitele de proprietate ale locuințelor din zonă.

(3) În cazul în care se optează pentru varianta prevăzută la alin. (2) lit. a):

a) instalația de racordare se realizează de către operatorul de rețea¹⁾ în baza contractului de racordare încheiat cu finanțatorul ansamblului rezidențial și a tarifului de racordare achitat de acesta. Finanțatorul nu suportă costurile aferente realizării măsurării individuale a energiei electrice și verificării dosarului instalației de utilizare și punerii sub tensiune a acesteia;

b) după realizarea instalației de racordare în condițiile prevăzute la lit. a), operatorul de rețea¹⁾ emite aviz tehnic de racordare fiecărui proprietar sau chiriaș al unei reședințe din ansamblu, pentru puterea aprobată acestuia și care a fost avută în vedere la stabilirea puterii totale aprobate pentru întregul ansamblu, și pune sub tensiune instalația de utilizare respectivă. Fiecare proprietar suportă numai costurile aferente realizării măsurării individuale a energiei electrice și verificării dosarului instalației de utilizare și punerii sub tensiune a acesteia.

(4) În cazul în care se optează pentru varianta prevăzută la alin. (2) lit. b):

a) instalația de racordare se realizează de către operatorul de rețea¹⁾ în baza contractului de racordare încheiat cu finanțatorul ansamblului rezidențial și a tarifului de racordare achitat de acesta, corelat cu punctul de delimitare convenit;

b) finanțatorul zonei rezidențiale, care realizează instalațiile din aval de punctul de delimitare până la limitele de proprietate ale locuințelor din zonă, devine în acest caz proprietarul unei rețele de distribuție de interes public și acestuia îi revin, în această calitate, toate obligațiile prevăzute în prezentul regulament și în alte reglementări în ceea ce privește asigurarea accesului la rețea, exploatarea și mentenanța rețelei etc. Imobilul respectiv devine purtător de sarcini, se înscrie în acest mod în cartea funciară și rețeaua nu poate fi înstrăinată decât cu condiția preluării obligației de prestare a serviciului de distribuție de către viitorul proprietar;

c) în condițiile prevăzute la lit. b), finanțatorul ansamblului rezidențial va constitui o entitate proprie care va asigura exploatarea tehnică și comercială a rețelei electrice de distribuție conform reglementărilor în vigoare și va asigura serviciul de distribuție, obținând în acest scop toate avizele, atestatele sau licențele prevăzute de lege.

¹⁾ Operatorul de rețea care deține contract de concesiune a serviciului public de distribuție a energiei electrice în zonă.

²⁾ Aceleași principii se aplică și în cazul parcurilor industriale, parcurilor științifice și tehnologice și zonelor libere, la care operatorul economic desemnat ca administrator are obligații privind asigurarea utilităților.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ECONOMIEI ȘI FINANTELOR

ORDIN

privind aprobarea Listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele referitoare la rețele de transport din cadrul operațiunii 4.1.b „Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție” a axei prioritare „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” a Programului operațional sectorial pentru creșterea competitivității economice

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei și Finanțelor, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale,

ministrul economiei și finanțelor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Lista cheltuielilor eligibile pentru proiectele referitoare la rețele de transport finanțate în cadrul operațiunii 4.1.b „Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție” a axei prioritare „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” a Programului operațional sectorial pentru creșterea competitivității economice, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Cheltuielile eligibile pentru proiectele referitoare la rețele de transport finanțate în cadrul operațiunii 4.1.b din cadrul axei prioritare „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” vor respecta prevederile prezentului ordin și ale Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale.

Art. 3. — (1) Pentru a fi eligibile pentru finanțare, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în acest ordin, să corespundă obiectivelor axei prioritare „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” și să fie direct legate de obiectivele și rezultatele proiectelor propuse spre finanțare.

(2) Cheltuielile aferente achiziției sub forma leasingului financiar nu sunt eligibile.

(3) Cu excepția achiziției de teren, studiilor preliminare și a celor necesare obținerii de avize, acorduri și autorizații prevăzute în documentația de finanțare și eligibile începând cu 1 ianuarie 2007, cheltuielile efectuate de beneficiar sunt considerate eligibile de la data intrării în vigoare a contractului de finanțare semnat între beneficiar și organismul intermediar pentru implementarea axei prioritare IV a Programului operațional sectorial pentru creșterea competitivității economice (POS CCE) 2007—2013, în numele și pentru Autoritatea de management a POS CCE.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei și finanțelor,
Varujan Vosganian

București, 23 ianuarie 2008.
Nr. 210.

ANEXĂ

LISTA CHELTUIELILOR ELIGIBILE

pentru proiectele referitoare la rețele de transport finanțate în cadrul operațiunii 4.1.b „Sprijinirea investițiilor în extinderea și modernizarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale și petrolului, precum și ale rețelelor de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețea și realizării în condiții de siguranță și continuitate a serviciului de transport și distribuție” a axei prioritare „Creșterea eficienței energetice și a securității furnizării în contextul combaterii schimbărilor climatice” din cadrul Programului operațional sectorial pentru creșterea competitivității economice

1. Cheltuieli pentru achiziția de teren (eligibile în limita a 10% din valoarea maximă a cheltuielilor eligibile totale ale proiectului)

2. Cheltuieli pentru amenajarea terenului (precum: demolări; demontări; dezafectări; defrișări; evacuări ale materialelor rezultate; devieri ale rețelelor de utilități din

amplasament; sistematizări pe verticală; drenaje; epuismențe etc. — exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază)

3. Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului (lucrări și acțiuni de protecție a mediului; refacerea

cadrelui natural și aducerea la starea inițială după terminarea lucrărilor, precum: plantarea de copaci, reamenajarea de spații verzi și altele de aceeași natură)

4. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului investiției [precum: alimentare cu apă; canalizare; alimentare cu gaze naturale; agent termic; energie electrică; rețele de comunicații (telefonie, radio-tv, internet); drumuri de acces și căi ferate industriale; bransare la rețele de utilități — care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului investiției]

5. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (eligibile în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile ale proiectului):

— Studii de teren (studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrametrice, topografice și de stabilitate a terenului)

— Obținere de avize, acorduri și autorizații (obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism, obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire, obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze naturale, termoficare, energie electrică, telefonie etc.; obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă; întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară; obținerea acordului de mediu; obținerea avizului PSI; alte avize, acorduri și autorizații prevăzute sau care rezultă din aplicarea legislației naționale legate de obiectivul investiției)

— Proiectare și inginerie (studiu de fezabilitate, proiect de execuție, verificarea tehnică a proiectării, elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului investiției conform proiectului — documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor

impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament)

— Expertize tehnice pentru lucrări de modernizare sau consolidare a construcțiilor existente sau pentru continuarea lucrărilor la construcții începute și neterminate, cu condiția ca aceste clădiri să facă parte integrantă și inseparabilă din rezultatul operațiunii

— Organizarea procedurilor de achiziție publică

— Consultanță (servicii de consultanță la elaborarea studiilor de piață și evaluare; servicii de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractului de execuție)

— Asistență tehnică (asistență tehnică din partea proiectantului, dacă nu intră în costurile proiectării; asigurarea supravegherii execuției prin inspectori de șantier desemnați de beneficiar)

6. Cheltuieli legate de investiția de bază — pentru construcții și instalații legate de construcții (execuție clădiri; consolidări, modernizări, reparații clădiri; construcții speciale; instalații aferente construcțiilor, precum: instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, PSI, rețele de comunicații electronice și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului investiției)

7. Cheltuieli pentru achiziția de utilaje și echipamente (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj; utilaje fără montaj și echipamente de transport; montaj utilaje tehnologice)

8. Cheltuieli legate de investiția de bază — pentru achiziția de bunuri din categoria mijloacelor fixe corporale

9. Cheltuieli pentru achiziția de active fixe necorporale (aplicații informatice, licențe, brevete, know-how și alte drepturi de utilizare similare)

ACTE ALE CASEI NAȚIONALE DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE

ORDIN

privind modificarea și completarea anexei la Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind rambursarea și recuperarea cheltuielilor reprezentând asistența medicală acordată în baza documentelor internaționale cu prevederi în domeniul sănătății la care România este parte

Având în vedere:

— Referatul de aprobare al Direcției juridic și contencios și al Serviciului relații internaționale din cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. VII 2.153/257 din 18 decembrie 2007,

— art. 236 alin. (3) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul dispozițiilor art. 281 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 alin. (5) din Statutul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 972/2006, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa la Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind rambursarea și recuperarea cheltuielilor reprezentând asistența medicală acordată în baza documentelor internaționale cu prevederi în domeniul sănătății la care România este parte, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 16 aprilie 2007, cu modificările și

completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Pentru operațiunile privind plățile sau rambursările se utilizează cursul valutar al băncii comerciale prevăzute la alin. (1) ori cursul comunicat de Banca Națională a României, după caz.”

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

2. La articolul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Casa de asigurări de sănătate virează în contul deschis de Casa Națională de Asigurări de Sănătate la o bancă comercială echivalentul în lei al sumelor în valută, reprezentând cheltuielile ocazionate de acordarea prestațiilor de boală și maternitate asiguraților aflați în evidența acestora de către furnizori de servicii medicale din alte state, în baza documentelor internaționale cu prevederi în domeniul sănătății. În acest caz se utilizează cursul valutar al băncii respective din ziua completării solicitării pentru acordare de prevedere bugetară.”

3. La articolul 6, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Casa Națională de Asigurări de Sănătate transferă către organismul de legătură din statul unde s-au acordat prestațiile de boală și maternitate sumele în valută pentru cheltuielile menționate la alin. (1) și (4), pe baza documentelor prevăzute în anexa nr. 2 la prezentele norme.”

4. La articolul 6, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Sumele prevăzute la alin. (1) se suportă din bugetul casei de asigurări de sănătate de la capitolul «materiale și prestări servicii cu caracter funcțional».”

5. La articolul 7, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alineatele (3) și (4), cu următorul cuprins:

„(3) Rambursarea cheltuielilor aferente serviciilor medicale suportate de asiguratul din sistemul de asigurări sociale de sănătate din România în condițiile alin. (1) și (2) se efectuează de către casa de asigurări de sănătate unde este luată în evidență persoana asigurată. Rambursarea se realizează către asigurat, la solicitarea acestuia, în lei, la cursul Băncii Naționale a României de la data efectuării plății serviciului medical de către asigurat.

(4) Rambursarea prevăzută la alin. (3) se realizează în termen de maximum 45 de zile lucrătoare de la finalizarea procedurii instituite pentru utilizarea formularului E 126.”

6. După articolul 7 se introduce un nou articol, articolul 71, cu următorul cuprins:

„Art. 71. — (1) În condițiile în care un asigurat în sistemul de asigurări sociale de sănătate din România se deplasează într-un stat membru al Uniunii Europene cu scopul de a primi tratament medical, fără aprobarea prealabilă a casei de asigurări de sănătate unde este luat în evidență ca persoană asigurată, acesta suportă contravaloarea serviciilor medicale acordate.

(2) La solicitarea scrisă a asiguratului, însoțită de documente justificative, casa de asigurări de sănătate rambursează contravaloarea serviciilor medicale acordate potrivit alin. (1) și plătite de acesta, la nivelul tarifelor prevăzute la alin. (4).

(3) Rambursarea cheltuielilor în condițiile alin. (1) și (2) se efectuează de către casa de asigurări de sănătate unde este luată în evidență persoana asigurată către asiguratul care solicită rambursarea, în lei.

(4) Nivelul la care se realizează operațiunea de rambursare prevăzută la alin. (3) se stabilește după cum urmează:

a) pentru serviciile medicale de specialitate din ambulatoriu, medicamentele în tratamentul ambulatoriu, precum și dispozitivele medicale destinate recuperării unor deficiențe organice sau funcționale în ambulatoriu: tarife exprimate prin valoarea definitivă a punctului, stabilită în trimestrul anterior datei la care s-a plătit serviciul, tarife maxime, tarife, procent din tarife, prețuri de referință, procent din prețurile de referință, prețuri de decontare, prevăzute de actele normative în vigoare care reglementează sistemul de asigurări sociale de sănătate în vigoare la data efectuării plății serviciului de către asigurat;

b) pentru spitalizarea continuă: ICM x TCP, unde ICM este cel mai mare indice de case — mix, aferent spitalelor din România și prevăzut în actele normative care reglementează sistemul de asigurări sociale de sănătate în vigoare la data efectuării plății serviciului de către asigurat, iar TCP este tariful pe caz ponderat al aceluiași spital, aferent aceluiași an;

c) pentru spitalizarea de zi: o treime din suma rezultată în urma aplicării procedurii prevăzute la lit. b).

(5) Rambursarea prevăzută la alin. (3) poate avea loc numai în situația în care serviciul medical acordat într-un stat membru al Uniunii Europene și achitat de către asigurat face parte din pachetul de servicii de bază din sistemul de asigurări sociale de sănătate din România.

(6) Rambursarea prevăzută la alin. (3) se realizează în termen de maximum 45 de zile lucrătoare de la data înregistrării la casa de asigurări de sănătate a cererii asiguratului, însoțită de actele doveditoare.”

7. La articolul 8 se introduce un nou alineat, alineatul (2), cu următorul cuprins:

„(2) Pentru solicitările de acordare de prevederi bugetare aferente rambursărilor prevăzute la art. 6, casele de asigurări de sănătate vor utiliza modelul de cerere prevăzut în anexa nr. 3 la prezentele norme, iar pentru rambursările prevăzute la art. 7 și art. 71, vor utiliza modelul de cerere prevăzut în anexa nr. 4 la prezentele norme.”

8. După anexa la Normele metodologice privind rambursarea și recuperarea cheltuielilor reprezentând asistența medicală acordată în baza documentelor internaționale cu prevederi în domeniul sănătății la care România este parte, se introduc anexele nr. 2—4, prevăzute în anexele nr. 1—3 care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate,
Vasile Ciurchea

București, 4 februarie 2008.
Nr. 87.

ANEXA Nr. 1
(Anexa nr. 2 la norme)

CERERE PENTRU EFECTUAREA PLĂȚII EXTERNE

Casa de Asigurări de Sănătate ....., cu sediul în ....., prin reprezentanții săi legali, ..., președinte-director general, și ....., director executiv economic, (ca instituție competentă conform prevederilor legale în vigoare) autorizează Casa Națională de Asigurări de Sănătate (ca organism de legătură conform prevederilor legale în vigoare) să efectueze în numele și pentru ea plata sumei de ..... (valuta în care se face plata) pentru asiguratul ....., conform cererii de rambursare nr. .... din data de ....., emisă de ..... din țara .....

Produs electronic destinat exclusiv informării gratuite a persoanelor fizice asupra actelor ce se publică în Monitorul Oficial al României

În acest sens, cu Ordinul de plată nr. .... din data de ..... v-am virat suma de ..... lei în contul dvs. nr. .... deschis la .....

Suma de ..... va fi virată:

În țara .....

Beneficiar .....,

având numărul de cont .....

Banca beneficiarului .....

Adresa băncii .....

Cod BIC (SWIFT) .....

Anexăm următoarele documente:

- copia cererii de rambursare (formularul E 125 sau similar);
- copia ordinului de plată cu care v-am virat contravaloarea în lei a valutei necesare transferului.

Menționăm că s-au parcurs toate procedurile conform prevederilor legale în vigoare și documentația existentă la sediul nostru îndeplinește toate condițiile de realitate, legalitate și regularitate pentru efectuarea plății.

Președinte-director general,

Director executiv economic,

ANEXA Nr. 2
(Anexa nr. 3 la norme)

SOLICITARE PENTRU ACORDARE DE PREVEDERE BUGETARĂ

Vă rugăm să aprobați majorarea bugetului Casei de Asigurări de Sănătate..... cu suma de ..... lei, pentru a putea efectua plățile conform art. 6 din anexa la Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind rambursarea și recuperarea cheltuielilor reprezentând asistența medicală acordată în baza documentelor internaționale cu prevederi în domeniul sănătății la care România este parte, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

Această sumă este necesară pentru efectuarea plății sumei de ..... (valuta în care se face plata) pentru serviciile medicale acordate asiguratului ....., la instituția ..... din țara.....

În acest sens s-a primit Solicitarea de rambursare nr. .... din data de ....., emisă de ..... din țara ....., pentru suma de .....

Asiguratul a efectuat acest tratament în baza:

- Cardului european de asigurări de sănătate nr. ....;
- formularului .....

Obiectul acestei plăți îl constituie (se bifează categoriile de prestații în natură):

☐	Îngrijiri medicale
☐	Îngrijiri dentare
☐	Medicamente
☐	Spitalizare
☐	Alte prestații

Anexăm următoarele documente:

- copia cererii de rambursare (formularul E 125 sau similar);
- copia formularului care a deschis dreptul la prestații.

Menționăm că s-au parcurs toate procedurile conform prevederilor legale în vigoare și documentația existentă la sediul nostru îndeplinește toate condițiile de realitate, legalitate și regularitate pentru efectuarea plății.

Președinte-director general,

Director executiv economic,

Loc rezervat CNAS:

În urma verificării documentelor anexate se constată *îndeplinirea/neîndeplinirea* procedurii necesare realizării operațiunii de rambursare.

Serviciul relații internaționale

LS

Semnătura

SOLICITARE PENTRU ACORDARE DE PREVEDERE BUGETARĂ

Vă rugăm să aprobați majorarea bugetului Casei de Asigurări de Sănătate..... cu suma de ..... lei, pentru a putea efectua plățile conform ..... (se completează cu art. 7 sau 71, după caz,) din anexa la Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice privind rambursarea și recuperarea cheltuielilor reprezentând asistența medicală acordată în baza documentelor internaționale cu prevederi în domeniul sănătății la care România este parte, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

Această sumă este necesară pentru efectuarea plății sumei de ..... lei [reprezentând contravaloarea a ..... (valuta în care s-a efectuat plata)] asiguratului ..... pentru serviciile medicale acordate asiguratului la instituția ..... din țara ..... și care au fost achitate de asigurat în data de ....., conform Facturii nr. .... Chitanței nr. ....

În acest sens s-a primit solicitarea scrisă a asiguratului însoțită de documentele justificative, conform prevederilor legale în vigoare.

Anexăm următoarele documente:

- copia cererii de rambursare a asiguratului;
- copia formularului E 126 (pentru rambursările prevăzute la art. 7 din Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007, cu modificările și completările ulterioare);
- copiile documentelor care dovedesc efectuarea plății de către asigurat (traduse în limba română);
- copiile documentelor din care rezultă serviciul medical de care a beneficiat solicitantul (traduse în limba română);
- detalierea modalității de calcul al sumei care se rambursează pentru rambursările care fac obiectul art. 71 din anexa la Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007, cu modificările și completările ulterioare (nota de calcul se semnează de președintele-director general, directorul executiv economic, directorul executiv — medic șef și directorul executiv relații contractuale).

Menționăm că s-au parcurs toate procedurile conform prevederilor legale în vigoare și documentația existentă la sediul nostru îndeplinește toate condițiile de realitate, legalitate și regularitate pentru efectuarea plății.

Președinte-director general,

.....

Director executiv economic,

.....

Loc rezervat CNAS:

Serviciile medicale pentru care se solicită rambursarea cheltuielilor efectuate sunt cuprinse în pachetul de servicii de bază, iar nivelul stabilit pentru rambursare este conform cu prevederile art. 71 alin. (4) din anexa la Ordinul președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 122/2007, cu modificările și completările ulterioare (pentru rambursările ce fac obiectul acestei prevederi).

În urma verificării documentelor anexate se constată *îndeplinirea/neîndeplinirea* procedurii necesare realizării operațiunii de rambursare.

Direcția norme și metodologii,
contractare și relații cu furnizorii,

.....

Serviciul relații internaționale,

.....

Serviciul medical,

.....

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 159884